

Sygn. akt II Ka 12/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu – II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący	-	SSO Jacek Klęk
Protokolant	-	st. sekr. sąd. Zdzisława Drózdź

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Sieradzu Anny Duczmaleskiej, po rozpoznaniu dnia 19 II 2014 r. sprawy: **M. D.** obwinionego o czyny z art. 121§1 kw, na skutek apelacji obrońcy obwinionego, od wyroku Sądu Rejonowego w Sieradzu z 09 grudnia 2013 r. w sprawie II W 280/13,

na podstawie art. 437§1 kpk w zw. z art. 109§1 i §2 kpw a także art. 624§1 kpk w zw. z art. 119 kpw

1. Utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy;
2. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. B. 516,60 (pięćset szesnaście i 60/100) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawej udzielonej z urzędu obwinionemu;
3. Zwalnia M. D. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Sygn. akt II Ka 12/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 09 grudnia 2013 r. wydanym w sprawie II W 280/13, Sąd Rejonowy w Sieradzu uznał obwinionego M. D. winnym tego, że:

1. W dniu 18.03.2013 r. w S. pomimo nieuiszczenia pięciokrotnie nałożonej na niego kary pieniężnej określonej w taryfie, po raz szósty w ciągu roku, bez zamiaru uiszczenia należności, wyłudził przejazd autobusem MPK na terenie Gminy M. S. czym działał na szkodę (...) Sp. z o. o. to jest dokonania czynu wypełniającego dyspozycję art. 121§1 kw;
2. W dniu 13.05.2013 r. w S. pomimo nieuiszczenia ośmiokrotnie nałożonej na niego kary pieniężnej określonej w taryfie, po raz dziewiąty w ciągu roku, bez zamiaru uiszczenia należności, wyłudził przejazd autobusem MPK na terenie Gminy M. S. czym działał na szkodę (...) Sp. z o. o. to jest dokonania czynu wypełniającego dyspozycję art. 121§1 kw.

Na podstawie art. 121§1 kw w związku z art. 9§2 kw Sąd wymierzył obwinionemu karę 10 (dziesięciu) dni aresztu. Nadto rozstrzygnął o kosztach wynagrodzenia obrońcy obwinionego wyznaczonego mu z urzędu i zwolnił obwinionego z kosztów postępowania przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

W ustawowym terminie apelację od wyroku złożył obrońca obwinionego zarzucając rozstrzygnięciu rażąco niewspółmierność kary, jawiącą się w wymierzeniu obwinionemu kary łącznej 10 dni aresztu, albowiem względy słuszności, charakter i okoliczności czynu oraz właściwości i warunki osobiste sprawcy przemawiają za odstąpieniem od wymierzenia kary.

W petitum skarżący wniósł, aby sąd odwoławczy działając na zasadzie art. 109§2 kpw w zw. z art. 437§2 kpk, zmienił zaskarżony w części dotyczącej orzeczenia o karze przez odstąpienie od jej wymierzenia.,

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy obwinionego nie zasługuje na uwzględnienie, z racji oczywistej bezzasadności podniesionego zarzutu.

Sąd Odwoławczy rozpoznaje apelację w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w zakresie szerszym - tylko w wypadkach określonych w art. 104§1 kpw i art. 440 kpk w zw. z art. 109§2 kpw. Także w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy z urzędu badał, czy nie zachodzą przesłanki wymienione w powołanych przepisach. Z uwagi na to, iż nie stwierdził by w sprawie doszło do uchybień stanowiących bezwzględne przyczyny odwoławcze, jak również rozstrzygnięcie nie narusza zasady prawdy materialnej, orzeczenie w zakresie sprawstwa i winy obwinionego uznano za prawidłowe. Należy wskazać, że analiza zaskarżonego orzeczenia oraz sporządzonego w sprawie uzasadnienia nie pozostawia wątpliwości, że Sąd I instancji procedował prawidłowo, a wydając kwestionowany wyrok czynił to przyjmując za jego podstawę całokształt prawidłowo ujawnionych w toku rozprawy głównej okoliczności, respektując obowiązek dochodzenia prawdy i rozważając wszystkie okoliczności przemawiające na korzyść jak i na niekorzyść obwinionego, przy czym swoje rozstrzygnięcie wyczerpująco i logicznie – z uwzględnieniem wiedzy i doświadczenia życiowego wyłożył w uzasadnieniu.

Rozpoznając zarzut niewspółmierności kary w pierwszym rzędzie należy podkreślić, iż rzeczywista niewspółmierność wymierzonej kary zachodzi wtedy, gdy suma zastosowanych kar i środków karnych za przypisany sprawcy czyn nie uwzględnia należycie stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celu kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie kara ma osiągnąć w stosunku do ukaranego. Rażąca niewspółmierność kary, o której mowa w art. 438 pkt 4 kpk w zw. z art. 109§2 kpw zachodzi tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można byłoby przyjąć, iż zachodzi wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a karą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 33 kw. Na gruncie cytowanego przepisu nie chodzi o każdą ewentualną różnicę w ocenach, co do wymiaru kary, ale o różnice ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną można byłoby nazwać – również w potocznym znaczeniu tego słowa – „rażąco” niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 12 lipca 2000 r. wydany w sprawie II AKA 116/00, publ. Prok. i Pr. 2002/1/29). Zarzut niewspółmierności kary, aby był zasadny musi dotyczyć rażącej niewspółmierności, a więc nie nadającej się do zaakceptowania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 14 marca 2001 r. wydany w sprawie II AKA 55/01, publ. Prok. i Pr. 2001/10/21).

W rozpoznawanej sprawie Sąd I Instancji wnikliwie przeanalizował i odpowiednio uwzględnił okoliczności, które winny mieć wpływ na wymiar orzeczonej kary i środków karnych a Sąd Okręgowy w pełni aprobuje te rozważania.

Przy wymiarze kary za wykroczenie przeciwko mieniu a przypisane w niniejszej sprawie M. D., trzeba uwzględnić to, iż charakteryzuje je wysoki stopień społecznej szkodliwości. W szczególności dotyczy to takiego stanu rzeczy, w którym sprawca już wielokrotnie, pomimo nałożenia na niego kary pieniężnej określonej w taryfie, wyłudza przejazd koleją lub innym środkiem lokomocji, czym jawnie sprzeniewierza się normom prawnym. W takim przypadku kara powinna być adekwatna do okoliczności zaistniałej sytuacji, uwzględniać stopień jego społecznej szkodliwości, a jednocześnie spełniać cele prewencji indywidualnej i generalnej. Jest to o tyle istotne, że nadmierna surowość kar nie przynosi oczekiwanych rezultatów resocjalizacyjnych, a wręcz przeciwnie stwarza ona poczucie pokrzywdzenia i odczucie niesprawiedliwości u odbywającego karę. Jedną z naczelnych zasad wymiaru kary jest zasada prewencji indywidualnej. Chodzi o to by przy wymiarze kary uwzględnić wszystkich okoliczności osobiste sprawcy oraz zważyć wpływ kary, jej rodzaju i wymiaru, na dalsze jego postępowanie.

W przedmiotowej sprawie istota działania M. D. polega na wyłudzeniu przejazdu środkiem komunikacji miejskiej, czyli szalbierstwie – pomimo częstokroć nakładanej na niego kary pieniężnej. Mając na uwadze nagminność wykroczeń przeciwko mieniu popełnianych przez obwinionego udokumentowana odpisami orzeczeń wydanych w sprawach II W 789/12 (zarzut II; k. 57), II W 783/12 (k. 58), II W 785/12 (k. 60), II W 895/12 (k. 64); II W 896/12 (k. 65), II W 897/12 (k. 66), II W 71/13 (k. 67), II W 82/13 (k. 68), II W 894/12 (k. 69) oraz wykroczeniami i przestępstwami godzącymi w inne dobra: II W 784/12 (k. 59), II W 786/12 (k. 61), II W 787/12 (k. 62), II W 788/12 (k. 63), II K 288/13 (k. 70), II K 1269/10] (k. 71), a także uwzględniając nieskuteczność innych rodzajów kar wymierzanych uprzednio M. D. uznać należało, iż jedynie bezwzględna kara aresztu jest w stanie osiągnąć wobec niego cele wychowawcze i zapobiegawcze. Sąd I instancji słusznie wziął pod uwagę charakter naruszonego dobra, umyślność działania obwinionego oraz stopień zawinienia, który w niniejszej sprawie jest niepomiarne wysoki. Zgodnie z art. 26 kw nie sposób dopatrzeć się także okoliczności przemawiających za niemożnością odbycia przez obwinionego kary aresztu – właściwości i warunki osobiste sprawcy nie wskazują na to, by kara izolacyjna wywołała wyjątkowo ciężkie skutki dla obwinionego czy też jego najbliższych. Kluczowe jednak znaczenie ma tu brak jakichkolwiek okoliczności łagodzących, które pozwoliłyby na wybór innego rodzaju kary. M. D. jest osobą dorosłą, w pełni poczytalną, zna konsekwencje popełnianych czynów. Nie sposób także przyjąć, by przypisane mu działania były efektem ciężkich warunków rodzinnych, czy osobistych. Dotychczasowa karalność obwinionego, sposób jego życia przed popełnieniem wykroczeń, jak i zachowanie się po ich popełnieniu – a zwłaszcza postawa wobec dokonanych wykroczeń – w ocenie Sądu Okręgowego eliminują pozytywną prognozę na przyszłość. Należy zatem wymierzoną karę aresztu ocenić jako racjonalną i w pełni adekwatną do wysokiego stopnia zawinienia sprawcy.

Sąd Odwoławczy w pełni aprobuje zatem karę 10 dni aresztu wymierzoną obwinionemu za popełnione wykroczenia, uznając argumenty przytoczone przez obrońcę obwinionego za chybione. Należy podkreślić, że zgodnie z art. 35 kw jeżeli ustawa daje możliwość wyboru między aresztem, a inną karą, areszt można orzec tylko wtedy, gdy czyn popełniono umyślnie, a zarazem za orzeczeniem kary aresztu przemawia waga czynu lub okoliczności sprawy świadczą o demoralizacji sprawcy albo sposób jego działania zasługuje na szczególne potępienie. Analizując powyższe, Sąd I instancji poruszając się w granicach „ustawowego zagrożenia” wymierzył karę współmierną, sprawiedliwą do popełnionego przez sprawcę czynu. W niniejszej sprawie reakcja prawna na wykroczenie w pełni kształtuje społeczne poczucie sprawiedliwości, pokazuje, iż popełnianie czynów zabronionych jest nieopłacalne i spotyka się z należytych odzewem organów państwa. Nie sposób zgodzić się zatem z autorem apelacji, że kara jest rażąco niewspółmierna i niezasadna czy wręcz drastyczna.

Na koniec należy zwrócić także uwagę na okoliczność, iż wymierzona kara aresztu jest karą bezwzględną, jako że art. 43 kw wyraźnie wyłącza zastosowanie instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary aresztu wobec sprawcy, który w ciągu dwóch lat przed popełnieniem wykroczenia był już karany za podobne przestępstwo lub wykroczenie. Zważywszy fakt, iż w 2013 roku Sąd Rejonowy wydał w stosunku do M. D. dwanaście wyroków, w tym dziewięć za wykroczenia przeciwko mieniu, a zatem za wykroczenia podobne do tych, które są przedmiotem niniejszego postępowania, wymierzona kara aresztu obligatoryjnie musiała zostać orzeczona jako kara zasadnicza. W sprawie nie zachodzą także wyjątkowe okoliczności przemawiające za odmiennym rozstrzygnięciem.

Mając na uwadze powyższe Sąd Odwoławczy orzekł, jak w sentencji.

O wydatkach poniesionych w postępowaniu odwoławczym rozstrzygnięto w oparciu o art. 624§1 kpk w zw. z art. 119 kpk zwalniając z ich uiszczenia obwinionego i przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.